

Виктор Пелевин

СССР Тайшоу Чжуан
Китайска народна приказка

Както е известно, нашата вселена се намира в чайника на някой си Люй Дун-Бин, който продава всякакви дреболии на пазара в Чанян. Но ето кое е интересното: вече няколко столетия откакто Чанян го няма, Люй Дун-Бин вече отдавна не седи на тамошния пазар, а чайникът му отдавна-отдавна е претопен или се е сплескал на питка под земята. На това странно несъответствие – че вселената още съществува, а нейното вместилище вече е загинало – според мен може да се предложи само едно разумно обяснение: още когато Люй Дун-Бин е дремел на сергията си на пазара, в неговия чайник са се правели разкопки на развалините на бившия Чанян, обрасвал е с трева собственият му гроб, хората са пускали ракети в космоса, печелели са и са губели войни, строили са телескопи и танкостроителни заводи...

Стоп. Оттук и ще започнем. Чжан Седми в детството го наричали Червената Звездичка. А после той пораснал и отишъл да работи в комуната.

Само че животът на селянина какъв е? Известно какъв. Е, и Чжан се отчаял и се запил неудържимо. Така, че дори загубил представа за времето. Като се напиел от сутринта, той се криел в празния оризов хамбар в двора си – за да не го забележи председателят, Фу Юйши, по прякор Медният Енгелс. (Наричали го така заради голямата му политическа грамотност и физическа сила.) А Чжан се криел, понеже Медният Енгелс често обвинявал пияните в разни непонятни неща – в конформизъм, прераждане – и ги карал да работят безплатно. Хората се страхували да спорят с него, защото това той наричал контрареволуционно изстъпление и саботаж, а контрареволуционерите и саботьорите било наредено да се изпращат в града.

Онази сутрин, както обикновено, Чжан и всички останали се търкаляли пияни в хамбарите си, а Медният Енгелс яздел на магаре по пустите улици, търсейки кого да изпрати на работа. Чжан бил съвсем зле, той лежал по корем на земята, покрил глава с празен оризов чувал. По лицето му пълзели няколко мравки, една дори влязла в ухото му, но Чжан дори не можел да мръдне с ръка, за да ги смачка, такъв махмурлук го мъчел. Изведнъж отдалеч – от самия ямън на партията, където имало високоговорител – се дочули сигналите на радиото за точно време. Седем пъти ударил гонгът, и тогава...

Дали така се сторило на Чжан, дали наистина – до хамбара се приближил дълъг черен автомобил. Не било ясно дори как той е минал през портата. От него слезли двама дебели чиновници с тъмни дрехи, с квадратни уши и значки във вид на червени знаменца на гърдите, а вътре в

колата останал още един, със златна звезда на гърдите и с мустаци като на скарида, който си правел вятър с червена папка. Първите двама размахали ръце и влезли в хамбара. Чжан махнал чувала от главата си и без нищо да разбира, погледнал гостите.

Един от тях се приближил до Чжан, целунал го три пъти по устните и казал:

– Ние идваме от далечната земя СССР. Нашият Син на Хляба е слушал много за вашите таланти и справедливост и ето че ви кани при себе си. С хляб и сол.

Чжан не бил и чувал за такава страна. „Да не би – помислил си той – Медният Ангелс да е написал донос за мен, и да ме прибират за саботаж? Казват, че тогава обичат да си правят шеги...“

От страх Чжан чак се изпотил.

– А вие самите какви сте? – попитал той.

– Ние сме референти – отвърнали непознатите, хванали Чжан за ръцата и за гащите, хвърлили го на задната седалка и седнали от двете му страни. Чжан опитал да се измъкне, но така го сръгали в ребрата, че веднага се усмирил. Шофьорът запалил двигателя и колата потеглила.

Пътуването било странно. Отначало сякаш пътували по познати пътища, а после изведнъж свили в гората и пропаднали в някаква яма. Колата се разтърсила и Чжан затворил очи, а когато ги отворил – видял, че пътува по широко шосе, отстрани стоят ниски къщички с антени, пасат крави, а малко по-далеч се издигат плакати с лица на управници от древността и надписи, направени със старинни кръгли букви. Всичко това сякаш се затваряло над главата му и изглеждало, сякаш пътят минавал вътре в огромна кухня тръба. „Като в цевта на оръдие“ – помислил кой знае защо Чжан.

Чудно – той бил прекарал в своето село целия си живот, а дори не знаел, че наблизо има такива места. Станало ясно, че те не пътуват към града, и Чжан се успокоил.

Пътят се оказал дълъг. След два часа Чжан почнал да клюма, а после съвсем заспал. Присънило му се, че Медният Ангелс е загубил партийния си билет и той, Чжан, е назначен за председател на комуната вместо него и сега върви по безлюдната прашна улица, търсейки кого да прати на работа. Като се приближил към своята къща, той си помислил: „Да не би Чжан Седми да лежи в хамбара пиян?.. Я да отида да погледна.“

Сякаш помнел, че Чжан Седми – това е самият той, и все пак през главата му минала такава мисъл. Чжан много се учудил на това – дори в

съня си, – но решил, че щом са го направили председател, то преди това навярно е изучил изкуството на партийната бдителност, и това именно е тя.

Той стигнал до хамбара, открянал вратата – и вижда: точно така. Спи в ъгъла, а на главата – чувал. „А, почакай“ – помислил Чжан, вдигнал от земята недопита бутилка бира и я излял право върху завитата с чувал глава.

И тук изведнъж над главата му нещо забучало, завило, затракало – Чжан размахал ръце и се събудил.

Оказало се, че на покрива на колата са включили нещо, което се въртяло, мигало и виело. Сега всички коли и хора отпред почнали да правят място, а стражите с ивичести жезли отдавали чест. Двамата спътници на Чжан чак поруменели от удоволствие.

Чжан отново задрямал, а като се събудил, било вече тъмно, колата стояла на красив площад в някакъв непознат град и наоколо се тълпели хора; група стражи с черни шапки обаче не ги пускали наблизко.

– Е какво, трябва да излезете пред трудещите се – с усмивка казал на Чжан един от спътниците му. Чжан забелязал, че колкото повече се отдалечавали от селото му, толкова по-вежливо се държали с него двамата.

– Къде сме? – попитал Чжан.

– Това е Пушкинският площад в град Москва – отвърнал референтът и показал тежката метална фигура, която отчетливо се виждала в лъчите на прожекторите редом с блестящия и разпръсващ се във въздуха воден стълб; над паметника и фонтана се носели по небето горящи букви и цифри.

Чжан излязъл от колата. Няколко прожектора осветили тълпата, и той видял над главите огромни плакати:

„Привет на другаря Колбасний от московските трудещи се!“

Над тълпата се мяркали още и неговите собствени портрети, закачени върху прътове. Чжан изведнъж забелязал, че без труд чете закръглените като попови лъжички букви, но не успял да се учуди на това, тъй като към него през милиционерския кордон се промъкнала малка група хора – две жени с червени, дълги до асфалта рокли, с тенекиени полукръгове на главите, и двама мъже във военни униформи с къси балалайки. Чжан разбрал, че тъкмо това са трудещите се. Те носели пред себе си нещо тъмно, малко и кръгло, приличащо на предно колело от трактор „Шанхай“. Един от референтите прошепнал на Чжан, че това е тъй нареченият хляб и сол. Слушайки указанията му, Чжан пхнал в устата си

парче хляб и целунал едно от момичетата по румената буза, като при това си одраскал челото в тенекиения кокошник¹.

Тогава гръмнал оркестърът на милицията, свирещ на цинове и юйове със странна форма, и площадът завикал:

– У-ррр-аааа!!!

Наистина някои викали, че трябва да бъдат някакви си евреи, но Чжан не познавал местните обичаи и за всеки случай не почнал да разпитва за това.

– А кой е другарят Колбасний? – поинтересувал се той, когато площадът останал назад.

– Сега вие сте другарят Колбасний – отвърнал референтът.

– Защо? – попитал Чжан.

– Така е решил Синът на Хляба – отвърнал референтът. – В страната месото не достига, и повелителят ни смята, че ако неговият наместник има такава фамилия, трудещите ще се успокоят.

– А какво е станало с предишния наместник? – попитал Чжан.

– Предишният наместник – отвърнал референтът – приличаше на свиня, него често го показваха по телевизията, и трудещите се временно забравяха, че месото не достига. Но после Синът на Хляба узна, че наместникът скрива, че отдавна са му отсекли главата и сега използва услугите на магьосник.

– Че как тогава са го показвали по телевизора, щом му е била отсечена главата? – попитал Чжан.

– Именно това беше най-обидно за трудещите се – отвърнал референтът и млъкнал.

Чжан искал да попита какво е станало по-нататък и защо референтите през цялото време наричат хората трудещи се, но не се решил – страхувал се да не изпадне в неудобно положение. „А освен това – помислил си той, – може би те наистина не са хора, а трудещи се.“

Скоро колата спряла до голяма тухлена къща.

– Тук ще живеете, другарю Колбасний – казал някой от референтите.

Въвели Чжан в квартирата, която била обзаведена разкошно и скъпо, но от пръв поглед предизвикала у Чжан неприятно чувство. Макар че и стаите били просторни, и прозорците големи, и мебелите красиви, – но всичко това било някак неистинско, намирисвало на някаква дяволщина: сякаш ако плесне човек по-силно с ръце, и всичко ще изчезне.

---

1. Украшение за глава от руска женска национална носия.

Но тук референтите свалили костюмите, на масата се появила водка и месни мезета, и след няколко минути Чжан съвсем забравил за това.

После референтите засукали ръкави, единият от тях взел китара и засвирил, а другият запял с приятен глас:

– Ние сме деца на Галактиката, но – главното,

Ние твои деца сме, скъпа наша Земя!

Чжан не разбрал много добре чии деца са, но те му харесвали все повече и повече. Те ловко жонглирали и се премятали презглава, а когато Чжан пляскал с ръце, четели свободолюбиви стихове и пеели красиви песни за това как хубаво е да лежиш нощем до огъня и да гледаш звездното небе, за строгата мъжка дружба и красотата на младичките певици. Имало там още една песен за нещо неразбираемо, от което чак сърцето на Чжан се свило.

Когато Чжан се събудил, било вече утро. Един от референтите го раздрусвал за рамото. Като видял в какъв вид е спал, Чжан го досрамяло – още повече че референтите били свежи и измити.

– Дойде Първият Заместник! – казал един от тях.

Чжан видял, че неговата кърпена куртка е изчезнала някъде; вместо нея на стола висял сив костюм с червено знаменце на ревера. Той почнал бързо да се облича и тъкмо свършил с вратовръзката, когато в стаята въвели нисък човек с благородно посивели коси.

– Другарю Колбасний! – възвестил той. – Основа на колелото са спиците; основа на реда в поднебесната империя са кадрите; надеждността на колелото зависи от пустотата между спиците, а кадрите решават всичко. Синът на Хляба е слушал за вас като за благороден и просветен мъж и иска да ви предложи висока длъжност.

– Смяе ли да мечтае за такава чест? – отзовал се Чжан, с мъка удържайки се да не се разхълца.

Първият Заместник с жест го поканил след себе си. Те се спуснали долу, седнали в черната кола и поели по улица, която се наричала „Большая Бронная“. И ето че се озовали до друга къща подобна на онази, където Чжан прекарал нощта, само че няколко пъти по-голяма. Около нея имало обширен парк.

Първият заместник тръгнал по тясната пътека напред; Чжан поел след него, слушайки как бързацият отзад референт свири на малка флейта във формата на автоматична писалка.

Светела луната. По езерото плавали черни лебеди с удивителна

красота, за които казали на Чжан, че всички те всъщност са омагьосани воители от КГБ. Зад тополите и върбите се криели десантчици, преоблечени като морска пехота. В храстите залягала морска пехота, преоблечена като десантчици. А до самия вход на къщата няколко седящи на пейката бабички с мъжки гласове им заповядали да спрат и да легнат на земята с ръце на тила.

Вътре пуснали само Първия Заместник и Чжан. Те дълго вървели по някакви коридори и стълби, по които си играели весели пременени деца, и накрая се приближили до висока инкрустирана врата, до която като часови стоели двама космонавти с огнехвъргачки.

Чжан бил изплашен и потиснат. Първият Заместник отворил тежката врата и казал на Чжан:

– Моля.

Чжан дочул тиха музика и на пръсти влязъл вътре. Озовал се в просторна светла стая, чиито прозорци били отворени навън, а в самия център, зад бял роял [Рядък музикален инструмент, напомнящ голяма гусли. (Бел. прев.)], седял Синът на Хляба, целият в пшенични класове и златни звезди. Веднага се виждало, че този човек не е обикновен. До него стоял голям метален шкаф, към който той бил съединен с няколко маркуча; в шкафа нещо тихичко бълбукало. Синът на Хляба погледнал влезлите, но сякаш не ги виждал; влитаният през прозорците вятър развявал сивите му коси.

Всъщност той, разбира се, виждал всичко – след минута отдръпнал ръце от рояла, милостиво се усмихнал, а после казал:

– С цел укрепване на...

Той говорел неясно и сякаш задъхвайки се, и Чжан разбрал само, че сега ще бъде много важен чиновник. После се състоял обед. Такива вкусни неща Чжан никога не бил ял. Само че Синът на Хляба не сложил нищо в устата си. Вместо това референтите отворили една вратичка в шкафа, хвърлили там няколко лопати хайвер и излези бутилка пшенична водка. Чжан никога не би си помислил, че по света стават и такива неща. След обяда те с Първия Заместник благодарили на управника на СССР и излезли.

Откарали го в дома му, а вечерта се състоял тържествен концерт, където поставили Чжан на най-първия ред. Концертът бил величествено зрелище. Всички номера учудвали с количеството на участниците и със съгласуваността на техните действия. Особено се харесали на Чжан

детският патриотичен танц „Моята тежка картечница“ и „Песен за триеднинната задача“ в изпълнение на Държавния хор. Само дето при изпълнението на тази песен към солиста насочили зелен прожектор и лицето му станало съвсем трупно, но Чжан не знаел всичките местни обичаи. Затова не попитал за нищо референтите си.

Сутринта, минавайки през града, Чжан видял от прозореца на колата дълги тъпни народ. Референтът обяснил, че всички тези хора са излезли да гласуват за Иван Семьонович Колбасний – тоест за него, Чжан. А в новия вестник Чжан видял своя портрет и биография, където било казано, че той има висше образование и преди това се е намирал на дипломатическа работа.

Ето как, в осемнадесетата година на управление под девиза „Ефективност и качество“, Чжан Седми станал важен чиновник в страната СССР.

Започнал нов живот. Чжан нямал никаква работа, никой не го питал за нищо и нищо не искали от него. Само понякога го викали в някой от московските дворци, където той мълчаливо седял в президиума по време на изпълнението на някаква песен или танц; отначало той силно се смущавал, че го гледат толкова хора, а после видял как се държат другите и започнал да прави също като тях – закривал с длан половината си лице и замислено кимал на най-неочакваните места.

Появили се около него и буйни приятели – народни артисти, академици и генерални директори, умели в бойните изкуства. Самият Чжан станал Победител в Социалистическото Съревнование и Герой на Социалистическия Труд. От сутринта цялата компания се напивала и отивали в Большой театър да безобразничат с тамошните певички и певци – наистина, ако там гуляел някой по-важен от Чжан, се налагало да се връщат. Тогава те нахълтвали в някой ресторант, и ако простият народ или даже служилите хора виждали на вратата табелката „Специално обслужване“, те веднага разбирали, че там се весели Чжан със своята компания, и заобикаляли това място отдалеч.

Освен това Чжан обичал да ходи в ботаническата градина и да се любува на цветята; тогава, за да не му пречи простолудието, телохранителите на Чжан отцепвали градината.

Трудещите се много уважавали Чжан и се боели от него; те му пращали хиляди писма, жалвали се от несправедливости и молили за помощ по най-различни поводи. Понякога Чжан измъквал напосоки някое писмо от купчината и помагал – поради това той си спечелил добра слава.

Това, което най-много се харесвало на Чжан, било не безплатното ядене и пиене, не всичките му къщи и любовници, а тукашният народ, трудещите се. Те били работещи и скромни, с разбиране – например Чжан можел да ги гази колкото си иска с колелата на огромната си черна лимузина, и всички, които при това се намирили на улицата, се обръщали настрана, знаейки, че това не е тяхна работа, а за тях главното е – да не закъснеят за работа. А пък били безгласни, беззаветни – съвсем като мравките. Чжан дори написал в главния вестник статия: „С този народ можеш да правиш каквото си поискаш“, и я напечатали, само леко изменяйки заглавието: „С такъв народ може да се творят велики дела“. Примерно същото искал да каже и Чжан.

Синът на Хляба много обичал Чжан. Често го викал при себе си и нещо му бърборел, само че Чжан не разбирал нито дума. В шкафа нещо бълбукало и къркореело, и Синът на Хляба с всеки ден изглеждал все по-зле. На Чжан му било много жал за него, но не можел да му помогне никак.

Веднъж, когато Чжан си почивал в своето имение в Подмосковието, дошла вестта за смъртта на Сина на Хляба. Чжан се изплашил и помислил, че сега непременно ще го свалят. Дори искал да се удави, но слугите го убедили да почака. И наистина, нищо страшно не се случило – обратно, дали му още една длъжност: сега той възглавил целия лов на риба в страната. Няколко приятели на Чжан били арестувани, и се установило ново управление под девиза „Обновяване на изворите“. В тези дни Чжан така се изнервил, че съвсем забравил откъде е родом, и сам почнал да вярва, че по-рано се е намирал на дипломатическа работа, а не е пиянствал безспирно ден и нощ в малкото затънтено селце.

В осмата година на управление под девиза „Писма на Трудещите се“ Чжан станал наместник на Москва. А в третата година на управление под девиза „Сияние на истината“ се оженил, като взел красавицата-дъщеря на един несметно богат академик: тя била изящна като кукла, била прочела много книги и знаела танци и музика. Скоро тя му родила двама сина.

Минавали години, управниците се сменяли, а Чжан все набирал сили. Постепенно около него се сплотили много предани чиновници и военни, и те почнали тихичко да говорят, че е време Чжан да вземе властта в свои ръце. И ето веднъж сутринта така и станало.

Сега Чжан узнал тайната на белия роял. Главното задължение на Сина на Хляба било да седи зад него и да свири някаква проста мелодия. Смятало се, че при това той задава изходната хармония, в

съответствие с която се строи цялото останало управление на страната. Управниците, разбрал Чжан, се различавали помежду си по това какви мелодии знаят. Самият той помнел добре само „Кучешкия валс“ и през повечето време свирел именно него. Веднъж опитал да изсвири „Лунната соната“, но няколко пъти сгрешил, и на следващия ден в Крайния север започнало въстание на племената, а на юг станало земетресение, при което, слава Богу, никой не загинал. Затова пък с въстанието трябвало да се захванат сериозно: метежниците под черни знамена с жълт кръг по средата пет дни се сражавали с ударната десантна дивизия „Братя Карамазови“, докато не били избити до крак.

Оттогава Чжан не рискувал и свирел само „Кучешкия валс“ – затова пък можел да го изпълнява както си иска: със затворени очи, с гръб към рояла и дори лежейки по корем върху него. В секретен сандък под рояла той намерил сборник с мелодии, съставен от управниците от древността. Вечер той често го прелиствал. Оттам узнал например, че в същия ден, когато управникът Хрущов изпълнявал мелодията „Полетът на търтея“, над страната бил свален вражески самолет. Нотите на много мелодии били замазани с черна боя и вече не било възможно да се узнае какво са свирели управниците в тези години.

Сега Чжан станал най-могъщият човек в страната. За девиз на своето управление той избрал думите: „Великото умиротворение“. Жената на Чжан строяла нови дворци, синовете му растели, народът процъфтявал – но самият Чжан често бил печален. Макар да нямало на света удоволствие, което той да не бил изпитал, но пък многото грижи съсипвали сърцето му. Той почнал да побелява и все по-лошо чувал с лявото ухо.

Вечерно време Чжан се преобличал като интелгент и бродел из града, слушайки какво говорят хората. По време на разходките си той почнал да забелязва, че където и да се лута, все излиза на едни и същи улици. Техните имена били някак странни: „Малая Бронная“, „Большая Бронная“ – тези например били в центъра, а най-отдалечената улица, до която веднъж стигнал Чжан, се наричала „Съчменологерна“.

Някъде по-надалеч, казвали, бил Картечният булевард, а още по-натък – първата и втората Гъсенични улици. Но дотам Чжан никога не стигнал. Като се преобличал, той или пиел в ресторантите на Пушкинския площад, или отивал на улица „Радио“ при любовницата си и я откарвал в тайните продоволствени магазини на Трупния площад. (Той наистина се наричал така, но за да не се плашат трудещите се, на всички табели вместо буквата „п“ стояла буквата „б“.) Любовницата – а тя била млада балерина – при това се радвала като момиченце, и на Чжан му

олеквало на душата, а след минута те вече се озовавали на Большая Бронная.

И ето от известно време тази странна затвореност на окръжаващия свят събудила вниманието на Чжан. Не, разбира се, имало и други улици, и сякаш дори и други градове и провинции – но Чжан, като отдавнашен член на висшето ръководство, отлично знаел, че те съществуват главно в празните пространства между онези улици, на които през цялото време излизал при разходките си, и съществуват сякаш за замазване на очите.

А Чжан, макар да управлявал страната вече единайсет години, все пак бил честен човек, и много странно му било да произнеса речи за разни поля и простори, когато знаел, че и за болшинството улици в Москва спокойно може да се смята, че всъщност ги няма.

Веднъж през деня той събрал ръководството и казал:

– Другари! Та нали ние всички знаем, че у нас в Москва само няколко улици са истински, а останалите почти не съществуват. А пък понататък, зад Околовръстното шосе, въобще не е ясно какво започва. Защо тогава...

Не успял той да довърши, когато всички наоколо закрещели, скочили от местата си и веднага гласували да свалят Чжан от всички постове. А веднага след като направили това, новият Син на Хляба се изправил на масата и извикал:

– Давайте, връзвайте му устата и...

– Разрешете ми поне да се простя с жена си и децата! – помолил Чжан.

Но сякаш никой не го чувал – вързали му ръцете и краката, затъкнали му устата и го хвърлили в колата.

Нататък всичко било както обикновено – откарали го на Китайската улица, спрели направо наред пътя, отворили един люк в асфалта и го хвърлили там надолу с главата.

Чжан ударил в нещо тила си и загубил съзнание.

А когато отворил очи – видял, че лежи в своя хамбар на пода. Тогава иззад стената два пъти се донесъл далечен звук на гонг и женски глас казал:

– Пекинско време – девет часа.

Чжан прокарал ръка по челото, скочил и залитайки, избягал на улицата. А там иззад ъгъла тъкмо се показал на магарето Медният Енгелс.

Чжан от глупост побягнал, и Медният Енгелс препуснал след него покрай смълчаните къщи със спуснати капаци и залостени врати; на селския площад той настигнал Чжан, обвинил го в чжунгофобия и го пратил на сортировка на гъби.

Като се върнал след три години у дома, Чжан първо отишъл да огледа хамбара. От едната страна стената му опирала в стобора, зад който имало огромна купчина боклук, който се трупал на това място, откакто Чжан се помнел. По нея пълзели големи червеникави мравки.

Чжан взел лопата и почнал да копае. Няколко пъти я забил в купчината – и тя ударила на желязо. Оказало се, че под боклука има японски танк, останал от времето на войната. Той стоял на такова място, че от едната страна бил заслонен от хамбара, а от другата – от стобора, и бил скрит от чужди погледи, тъй че Чжан спокойно можел да го откопае, без да се бои, че някой ще го види, още повече че всички лежали по къщите пияни.

Когато Чжан отворил люка, в лицето го ударила кисела миризма. Оказало се, че там има голям мравуняк. В кулата лежали още и останки на танкиста.

Като се вгледал, Чжан започнал да разпознава това-онова. До затвора на оръдието на позеленяла верижка висяла малка бронзова фигурка. До нея, под обзорния процеп, имало локва – тук по време на дъждове капела стичащата се вода. Чжан познал Пушкинския площад, паметника и фонтана. Смачканата кутия от американска консерва била ресторант „Макдоналдс“, а капачката от „Кока-кола“ – същата тази реклама, която понякога Чжан дълго, със стиснати юмруци, гледал през стъклото на лимузината си. Всичко това било изхвърлено не толкова отдавна от минали през селото американски туристи.

Мъртвият танкист кой знае защо не бил с шлем, а със смъкната на ухото пилотка – и така кокардата на тази пилотка много напомняла купола на кинотеатъра „Мир“. А на остатъците от бузите на трупа имало дълги бакенбарди, по които пълзели много мравки с личинки – само като ги погледнал, Чжан познал двата булеварда, пресичащи се на Трупния площад. Той познал и много улици: Большая Бронная – това била челната броня, а Малая Бронная – бордовата.

От танка стърчала ръждива антена – Чжан се досетил, че това е Останкинската телевизионна кула. Самото Останкино било трупът на стрелец-радист. А водачът сигурно се бил спасил.

Чжан взел дълга пръчка, разчовъркал мравуняка и намерил мравката-майка – там, където в Москва минавала улица Мантулинска и

където никога никого не пускали. Намерил Чжан и Жуковка, където били най-важните вили – това била голяма дупка от брѳмбари, където пъплели дебели мравки, дълги по три цуна всяка. А околорѳръстното шосе – това бил кръгът, на който се въртяла кулата.

Чжан помислил, спомнил си как го връзвали и го хвърлили с глава-та надолу в кладенеца, и у него се събудила не точно злоба, не точно обида – накратко, взел той две кофи хлорна вода и ги излял в люка.

После затворил люка и зарил танка с прѳст и боклук, както преди. И скоро съвсем забравил за цялата тази история. Защото животът на селянина какъв е? Ясно какъв.

За да не го обвинят, че е оръженосец на японския милитаризъм, Чжан никога и на никого не разказал, че до къщата му има японски танк.

Тази история той ми разказа след много години, във влака, където ние случайно се срещнахме – тя ми се стори правдива и аз реших да я запиша.

Нека всичко това послужи за урок на онези, които искат да се издигнат към властта; нали ако цялата наша вселена се намира в чайника на Люй Дун-Бин – че какво остава за страната, където бил Чжан! Прекарал там само миг, а му се сторило, че е минал цял живот. Изминал пътя от пленник до управник – а се оказало, че е пропъзлял от една дупка до друга. Ето такива чудеса. Ненапразно другарят Ли Чжао от Хуачжоуския краев комитет на партията е казал:

„Знатността, богатството и високият чин, могѳществото и властта, способни да съкрушат цяла държава, в очите на мъдрия човек не се различават много от суетнята в някой прост мравуняк.“

Според мен това е също толкова вярно, както че Китай на север достига до Ледовития океан, а на запад – до Франкобритания.

Со Лу-Ган

КРАЙ

© 1991 Виктор Пелевин
© 1996 Иван Попов, перевод от руски

Виктор Пелевин
СССР тайшоу чжуань, 1991

Източник: Подкрушието

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/1825>]